

VIII. FINACIJSKE OBAVIJESTI

1. MOGUĆNOSTI ISPLATE U GOTOVU NOVCU

Temeljem Zakona o platnom prometu u zemlji (Nar. nov., br. 117/01.), donesena je Odluka o uvjetima i načinu plaćanja gotovim novcem (Nar. nov., br. 36/02.). Gotovinska isplata po jednom računu i dalje može biti 5.000,00 kn, no Odlukom nije utvrđena svota blagajničkog maksimuma što znači da nije ograničena.

Opširnije o tome pročitajte u časopisu RRiF, br. 3/06., str. 86.

Koje se isplate mogu obaviti u gotovu novcu određeno je čl. 90. Pravilnika o porezu na dohodak.

Tako se primjerice u gotovini bez ograničenja može isplatiti naknada za prodane osobne stvari te za nabavu poljoprivrednih i šumarskih proizvoda od građana. Pritom treba voditi računa da građanin mora biti obvezno upisan u Upisnik seljačkih gospodarstava ili obiteljskih gospodarstava sukladno čl. 40.b Zakona o poljoprivredi (Nar. nov., br. 66/01. i 83/02.). Za te se potrebe može primijeniti dokument OTKUPNI BLOK, a primjer obrasca dan je u časopisu RRiF, br. 3/06., str. 90.

Na žiro-račun treba isplaćivati sve honorare i ne može se prebijati s obvezama prije isplate. Navedeno proizlazi iz mišljenja Ministarstva financija MF kl.: 410-01/04-01/898 od 7. svibnja 2004. koje smo objavili u cijelosti u časopisu PiP, br. 10/04., str. 90.

Napomena:

U kaznenim odredbama Zakona o porezu na dohodak (čl. 67. st. 1. t. 4.) je navedeno da će se za prekršaj kazniti novčanom kaznom od 500,00 do 50.000,00 kn "pravne i fizičke osobe koje isplate građanima ne obavljaju preko žiro-računa kod ovlaštene organizacije za platni promet".

Dakle, misli se na dohotke građana, ali ne i ostalih fizičkih osoba - obrtnika i slobodnih zanimanja. Opširnije o tome može se pročitati u časopisu RRiF, br. 9/06., str. 97.

2. SPRJEČAVANJE PRANJA NOVCA I FINANCIRANJA TERORIZMA

Od 1. siječnja 2009. primjenjuje se Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (Nar. nov., br. 87/08., dalje: Zakon).

Zakonom su definirani obveznici njegove primjene. Njihov krug je mnogo širi no što je bio u Zakonu o sprječavanju pranja novca (Nar. nov., br. 69/97. do 142/03.) koji je prestao važiti 31. prosinca 2008.

U krugu obveznika primjene Zakona nalaze se, uz ostale obveznike primjene Zakona, i **pravne i fizičke osobe koje obavljaju poslove u okviru sljedećih profesionalnih djelatnosti:** odvjetnik, odvjetničko društvo i javni bilježnik; revizorsko društvo i samostalni revizor; fizičke i pravne osobe koje obavljaju računovodstvene usluge i usluge poreznog savjetovanja.

Obveznici primjene Zakona provode mjere za sprječavanje i otkrivanje pranja novca te financiranja terorizma određene Zakonom. Mjere za sprječavanje i otkrivanje pranja novca i financiranja terorizma svrstane su u deset grupa. O obveznicima i mjerama pisano je u časopisu RRiF, br. 11/08., str. 93-106.

Zakon uvodi i ograničenje **gotovinske naplate** koja se odnosi se na sve pravne i fizičke osobe koje,

obavljajući registriranu djelatnost, u nekim transakcijama primaju gotov novac. Prema tom ograničenju u poslovanju gotovim novcem, **ne smiju se u Republici Hrvatskoj obavljati naplate u gotovini u iznosu koji prelazi 105.000,00 kn odnosno u poslovima s nerezidentima u vrijednosti koja prelazi 15.000,00 EUR prilikom: prodaje robe i pružanja usluga; prodaje nekretnina; primanja zajmova; prodaje prenosivih vrijednosnih papira ili udjela.**

Ograničenje primanja gotovinskih plaćanja vrijedi i u slučaju ako se plaćanje kod navedenih transakcija obavlja u više međusobno povezanih gotovinskih transakcija koje ukupno prelaze iznos 105.000,00 kn odnosno koje prelaze vrijednost od 15.000,00 EUR.

Naplate koje prelaze navedene svote moraju se provesti bezgotovinski preko računa u kreditnoj instituciji.

3. PREGLED VEZNIH OZNAKA PRI POPUNJAVANJU NALOGA ZA PLAĆANJE

Vezne oznake su sastavni dio Pravilnika o obliku, sadržaju i uporabi obrazaca platnog prometa (Nar. nov., br. 81/96. do 12/02.).

Tablica 34. Pregled veznih oznaka i objašnjenja za upisivanje brojeva veznih oznaka u obrasce platnog prometa

Broj vezn. oznake	Naziv vezne oznake	Tekst u izvratku sudionika (36 znakova)
01	plaćanje na osnovi fakture	plaćanje na osnovi fakture
02	prijenos avansa	prijenos avansa
03	naplata čeka	naplata čeka
04	plaćanje obveze pokrivena jamstvom	plaćanje obveze pokrivena jamstvom
05	naplata mjenice	naplata mjenice
06	uplata utrška	uplata utrška
07	prijenos novčanih sredstava s temelja financijskih ulaganja	plaćanje s temelja financijskih ulaganja
08	plaćanje poreza, prireza, doprinosa i drugih pristojbi	plaćanje zakonskih obveza
09	plaćanje na osnovi osiguranja	plaćanje na osnovi osiguranja
10	prijenos iz sredstava državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne uprave i samouprave i fondova	plaćanje za račun proračuna i fondova
12	plaćanje obustavljenih obveza pri isplati plaća	plaćanje obveza pri isplati plaća
14	naplata dospjele obveze iz sredstava jamca	naplata dospjele obveze iz sredstava jamca
15	naplata dospjele mjenice iz sredstava avalista	naplata mjenice iz sredstava avalista
16	uplata građana i plaćanje za građanina	uplata građana i plaćanje za građanina
17	MBCARD – plaćanje izvršene kupovine	MBCARD – plaćanje izvršene kupovine
18	MBCARD – naplata korištenja kartice	MBCARD – naplata korištenja
20	kamate	kamate
25	plaćanje indosmanom	plaćanje indosmanom
29	storno odobrenje	tekst iz svrhe doznake
30	plaćanje na teret nerezidentskog računa	plaćanje na teret nerezidentskog računa
31	plaćanje u korist nerezidentskog računa	plaćanje u korist nerezidentskog računa
33	tekstualni opis svrhe doznake	tekst iz svrhe doznake
35	obračun blagajne	obračun blagajne
50	plaćanje s osnove kredita	plaćanje s osnove kredita
51	plaćanje dionica ili udjela	plaćanje dionica ili udjela
52	nalozi za plaćanje temeljem kupnje vrijednosnih papira	kupnja vrijednosnih papira
60	prijava uplata	prijava uplata

Broj vezn. oznake	Naziv vezne oznake	Tekst u izvratku sudionika (36 znakova)
64	EFTPOS prijava isplata	EFTPOS prijava isplata
65	prijava isplata	prijava isplata
66	storno naloga (odobrenja i zaduženja)	storno naloga (odobrenja i zaduženja)
67	ostali interni nalozi	tekst iz svrhe doznake ...
68	nalozi za plaćanje između sudionika koji je ispostavila FINA temeljem ugovornih ovlasti	tekst iz svrhe doznake ...
70	naplata na temelju izvršnih rješenja i odluka	naplata na temelju izvršnih rješenja i odluka
71	naplata po sudskim rješenjima i ostalim nalogima prisilne naplate – nalog ispostav. FINA	prisilna naplata po sudskim i drugim rješenjima

4. STOPA ZATEZNE I UGOVORNE KAMATE

Od 1. siječnja 2008. sukladno čl. 1164. Zakona o obveznim odnosima (Nar. nov., br. 35/05. i 41/08. čl. 26. st. 1.-3. i čl. 29. st. 2.-6. i st. 8.) prestaju važiti odredbe čl. 1., 2., 4., 5., 6., 7., 8., 9. st. 1. t. 1. i čl. 10. Zakona o kamata (Nar. nov., br. 94/04.). Članak 3. je i dalje u primjeni.

Prema čl. 3. Zakona o kamata koji je stupio na snagu 20. srpnja 2004., pri obračunu zatezne kamate za godinu primjenjuje se matematički model (1):

$$K = \frac{C \times p \times n}{100} \quad (1) \quad K = \frac{C \times p \times d}{36.500} \quad (2)$$

gdje oznake imaju sljedeće značenje:

K = zatezna kamata   p = stopa zatezne kamate
C = glavnica   n = broj godina.
d = broj dana

Za obračunsko razdoblje kraće od jedne godine primjenjuje se kalendarski broj dana za tu godinu i matematički izraz pod (2).

To znači da za izračun zatezne kamate više nije dopuštena primjena konformne metode niti u ispodgodišnjem razdoblju već se primjenjuje proporcionalni (jednostavni) način obračuna. Opširnije o tome pisali smo u časopisu RRiF, br. 8/04., str. 44. i 12/08., str. 23., što potvrđuje i vjerodostojno tumačenje čl. 3. st. 1. Zakona o zateznim kamata (Nar. nov., br. 58/04.).

4.1. PREGLED STOPA UGOVORNIH I ZATEZNIH KAMATA OD 1. I. 2010.

Pregled i izračun daje se temeljem ESKONTNE STOPE HNB-a od 9% godišnje na dan 31. prosinca 2010. koja je objavljena u Nar. nov., br. 1/2010.

Kamate u 1. polugodištu 2010.

I. Zatezne kamate

Dužnik koji zakasni s ispunjenjem obveze, osim glavnice, duuguje i zateznu kamatu.

1. Zatezne kamate u 1. polugodištu 2010. obračunavaju se prema čl. 29. ZOO-a (Nar. nov. br. 35/05. i 41/08.) prema stopi od **17% godišnje na:**

- 1.1 na ugovore između **trgovaca** (pravnih i fizičkih osoba koje samostalno i tajno obavljaju djelatnost radi ostvarivanja dobitka proizvodnjom, prometom ili pružanjem usluga na tržištu)
- 1.2. na ugovore između **trgovaca i osoba javnog prava**
  - svih prethodno navedenih trgovaca i osoba koje su obvezne postupati po propisima o javnoj nabavi, osim trgovačkih društava (Izmjena i dopuna ZOO-a Nar. nov., br. 41/08.)

2. Zatezne kamate u prvom polugodištu 2010. na sve ostale odnose obračunavaju se prema stopi od **14% godišnje**

- u kojima nisu sudionici prethodno navedene osobe nego npr. **građani** međusobno, građani u nekom ugovornom odnosu s prethodno navedenim osobama kao i **osobe javnog prava međusobno**

3. Zatezne kamate se mogu ugovoriti prema višim stopama ali ne više od ugovornih kamata.

II. Ugovorne kamate u 1. polugodištu 2010. (čl. 26. ZOO-a)

- Stopa ugovornih kamata može se ugovoriti **najviše 21% godišnje**
  - na odnose **između trgovaca**
  - na odnose između trgovaca i **osoba javnog prava**
- stopa ugovornih kamata između osoba od koji barem jedna nije trgovac (nego npr. građanin ili osoba javnog prava) može se ugovoriti **najviše 14% godišnje**

Savjetnici RRiF-a
01/46 99 111

U nakladi RRiF-a

AKTUALNO

Naklada 2005.

KOMENTAR ZAKONA O OBVEZNIH ODNOSIMA

Dodatak komentaru je redakcijski pročišćeni tekst izmjena i dopuna ZOO-a iz svibnja 2008.

Opseg knjige 1928 stranica - TVRDI UVEZ
Cijena 990,00 kn (u koji je uračunan i dodatak)

Narudžbe slati na fax: 46 99 766
email: rrif@rrif.hr
Narudžbenica na kraju časopisa

U nastavku se daje pregled i izračun stopa zatez-
nih i ugovornih kamata temeljem eskontne stope
HNB-a od 9% godišnje.

**Tablica 35. – Najviša dopuštena stopa zakonske i
ugovorene zatezne kamate**

Ugovorni odnosi između:	Najviša dopu- štena stopa za- konske zatezne kamate	Zakonska zatezna ka- matna stopa	Najviša dopuštena ugovorena zatezna ka- matna stopa
Trgovaca	Eskontna stopa HNB + 8%	9+8 = 17%	21%
Trgovca i osobe javnog prava	Eskontna stopa HNB + 8%	9+8 = 17%	21%
Svi ostali odnosi	Eskontna stopa HNB + 5%	9+5 = 14%	14%

**Tablica 36. – Najviše dopuštena stopa ugovorne kamate –
kada je kamatna stopa određena ugovorom**

Ugovorni odnosi između:	Najviša dopuštena stopa ugovorne kamate	Najviše dopu- štena ugo- vorna kamatna stopa
osoba koje nisu trgovci	do visine zakonske zatezne kamatne stope	14%
osoba od kojih barem jedna nije trgovac	do visine zakonske zatezne kamatne stope	14%
trgovaca	do visine zakonske zatezne kamatne stope uvećane za 1/2 zatezne kamatne stope	14 + 7 = 21%
trgovca i osobe javnog prava	do visine zakonske zatezne kamatne stope uvećane za 1/2 zatezne kamatne stope	14 + 7 = 21%

**Tablica 37. – Najviše dopuštena stopa ugovorne kamate –
kada kamatna stopa nije određena ugovorom**

Ugovorni odnosi između:	Najviša dopuštena stopa ugovorne kamate	Najviše dopuštena ugovorena ka- matna stopa
osoba koje nisu trgovci	do visine 1/4 zakonske zatezne kamatne stope	3,50%
osoba od kojih barem jedna nije trgovac	do visine 1/4 zakonske zatezne kamatne stope	3,50%
trgovaca	do visine 1/2 zakonske zatezne kamatne stope	7%
trgovca i osobe javnog prava	do visine 1/2 zakonske zatezne kamatne stope	7%

4.2. PREGLED STOPA ZATEZNIH KAMATA OD 1982. - 2010.

U nastavku se daje pregled stopa zatez-
nih kamata po ugovorima u privredi za razdoblje od 1982. - 2010.

**Tablica 38. Pregled stopa zatez-
nih kamata po ugovorima u
privredi za razdoblje od
1982. - 2010.**

Razdoblje	Visina propisane stope	Službeni list
Do 16. 04. 1982. god.	25% godišnje	19/83.
od 17. 04. 1982. god. do 29. 07. 1983. g.	25% godišnje	19/83.
od 30. 07. 1983. god. do 05. 10. 1984. g.	35% godišnje	40/83.
od 06. 10. 1984. god. do 29. 03. 1985. g.	62% godišnje	53/84.
od 30. 03. 1985. god. do 30. 06. 1985. g.	71% godišnje	15/85.
od 01. 07. 1985. god. do 22. 11. 1985. g.	84% godišnje	32/85.
od 23. 11. 1985. god. do 21. 03. 1986. g.	73% godišnje	62/85.
od 22. 03. 1986. god. do 25. 04. 1986. g.	80% godišnje	14/86.
od 26. 04. 1986. god. do 25. 07. 1986. g.	86% godišnje	23/86.
od 26. 07. 1986. god. do 16. 04. 1987. g.	66% godišnje	42/86.

Razdoblje	Visina propisane stope	Službeni list	
od 17. 04. 1987. god. do 30. 06. 1987. g.	113,4% godišnje	23/87.	
od 01. 07. 1987. god. do 30. 09. 1987. g.	128,8% godišnje	42/87.	
od 01. 10. 1987. god. do 31. 12. 1987. g.	183,4% godišnje	63/87.	
od 01. 01. 1988. god. do 31. 01. 1988. g.	151,2% godišnje		
od 01. 02. 1988. god. do 29. 02. 1988. g.	67,2% godišnje	10/88.	
od 01. 03. 1988. god. do 04. 03. 1988. g.	141,4% godišnje	16/88.	
od 05. 03. 1988. god. do 31. 03. 1988. g.	151,5% godišnje	16/88.	
od 01. 04. 1988. god. do 30. 04. 1988. g.	169,5% godišnje	21/88.	
od 01. 05. 1988. god. do 27. 05. 1988. g.	175,5% godišnje	28/88.	
od 28. 05. 1988. god. do 31. 05. 1988. g.	181,5% godišnje		
od 01. 06. 1988. god. do 30. 06. 1988. g.	99% godišnje		
od 01. 07. 1988. god. do 31. 07. 1988. g.	356% godišnje	41/88.	
od 01. 08. 1988. god. do 31. 08. 1988. g.	432% godišnje	44/88.	
od 01. 09. 1988. god. do 30. 09. 1988. g.	712,5% godišnje	54/88.	
od 01. 10. 1988. god. do 31. 10. 1988. g.	564% godišnje	59/88.	
od 01. 11. 1988. god. do 30. 11. 1988. g.	29,25% mjesečno	66/88.	
od 01. 12. 1988. god. do 08. 12. 1988. g.	20,7% mjesečno		
od 09. 12. 1988. god. do 31. 12. 1988. g.	13,3% mjesečno + 8% godišnje	minimalno	
od 01. 01. 1989. god. do 31. 01. 1989. g.	13,4% mjesečno + 8% godišnje	minimalno	
od 01. 02. 1989. god. do 28. 02. 1989. g.	15,2% mjesečno + 8% godišnje	minimalno	
od 01. 03. 1989. god. do 03. 03. 1989. g.	21,7% mjesečno + 8% godišnje	minimalno	
od 01. 04. 1989. god. do 30. 04. 1989. g.			
	– za privredu	28,3% mjesečno + 8% godišnje	minimalno
od 04. 03. 1989. god. do 31. 03. 1989. g.			
	– za privredu	16,7% mjesečno + 8% godišnje	minimalno
od 01. 05. 1989. god. do 31. 05. 1989. g.			
	– za privredu	25% mjesečno + 8% godišnje	minimalno
od 01. 06. 1989. god. do 23. 06. 1989. g.			
	– za privredu	30,4% mjesečno + 8% godišnje	minimalno
od 24. 06. 1989. god. do 30. 06. 1989. g.	29,8% mjesečno + 8% godišnje	minimalno	
od 01. 07. 1989. god. do 31. 07. 1989. g.	31,3% mjesečno + 8% godišnje	minimalno	
od 01. 08. 1989. god. do 31. 08. 1989. g.	28,3% mjesečno + 8% godišnje	minimalno	
od 01. 09. 1989. god. do 30. 09. 1989. g.	48,0 mjesečno + 8% godišnje	minimalno	
od 07. 10. 1989. god. do 31. 10. 1989. g.	34,08% mjesečno	37/89.	
od 01. 11. 1989. god. do 10. 11. 1989. g.	34,08% mjesečno	37/89.	
od 11. 11. 1989. god. do 30. 11. 1989. g.	57,6% mjesečno	70/89.	
od 01. 12. 1989. god. do 31. 12. 1989. g.	53,4% mjesečno		

Napomena:

Zatezne kamate po ponudenoj metodi tablica
mogu se primijeniti samo za privredu do 6. 10. 1989.
Poslije 6. 10. 1989. tablice jednako vrijede za privre-
du i izvanprivredu.

Tablica 39. Pregled zatezних kamata i eskontnih stopa od 1990. do 2007. godine

ZATEZNE KAMATE (ZAKONSKE) ZA RAZDOBLJE		ZATEZNE KAMATE ZA POREZ NA PROMET, CARINE I DRUGE PRISTOJBE ZA RAZDOBLJE		ESKONTNA STOPA ZA RAZDOBLJE			
(1)		(2)		(3)			
01.01.1990. – 30.06.1990.	28,08 % godišnje	01.01.1990. – 31.01.1991.	0,1% dnevno	01.01.1990. – 30.06.1990.	23,40% godišnje		
01.07.1990. – 12.10.1990.	16,80% godišnje	01.02.1991. – 23.07.1991.	0,5% dnevno	01.07.1990. – 12.10.1990.	14% godišnje		
13.10.1990. – 09.11.1990.	30 godišnje	24.07.1991. – 15.11.1991.	0,1% dnevno	13.10.1990. – 09.11.1990.	25% godišnje		
10.11.1990. – 31.03.1991.	36% godišnje	16.11.1991. – 25.06.1992.	0,5% dnevno	10.11.1990. – 31.03.1991.	30% godišnje		
01.04.1991. – 31.12.1991.	48% godišnje	26.06.1992. – 30.06.1992.	27,95% mjesečno	01.04.1991. – 31.12.1991.	40% godišnje		
01.01.1992. – 30.04.1992.	14,88% mjesečno	01.07.1992. – 31.07.1992.	24,05% mjesečno	01.01.1992. – 30.04.1992.	12,4% mjesečno		
01.05.1992. – 31.05.1992.	18% mjesečno	01.08.1992. – 31.08.1992.	27,82% mjesečno	01.05.1992. – 31.05.1992.	15% mjesečno		
01.06.1992. – 30.06.1992.	25,80% mjesečno	01.09.1992. – 30.09.1992.	26,39% mjesečno	01.06.1992. – 30.06.1992.	21,5% mjesečno		
01.07.1992. – 31.07.1992.	22,20% mjesečno	01.10.1992. – 31.10.1992.	31,85% mjesečno	01.07.1992. – 31.07.1992.	18,5% mjesečno		
01.08.1992. – 31.08.1992.	25,68% mjesečno	01.11.1992. – 31.12.1992.	36,79% mjesečno	01.08.1992. – 31.08.1992.	21,4% mjesečno		
01.09.1992. – 30.09.1992.	24,36% mjesečno	01.01.1993. – 28.02.1993.	28,6% mjesečno	01.09.1992. – 30.09.1992.	20,3% mjesečno		
01.10.1992. – 31.10.1992.	29,40% mjesečno	01.03.1993. – 31.08.1993.	32,5% mjesečno	01.10.1992. – 31.10.1992.	24,5% mjesečno		
01.11.1992. – 31.12.1992.	33,96% mjesečno	01.09.1993. – 30.09.1993.	37,05% mjesečno	01.11.1992. – 31.12.1992.	28,3% mjesečno		
01.01.1993. – 28.02.1993.	26,4% mjesečno	01.10.1993. – 07.10.1993.	27,3% mjesečno	01.01.1993. – 28.02.1993.	22% mjesečno		
01.03.1993. – 31.08.1993.	30% mjesečno	08.10.1993. – 30.11.1993.	3,9% mjesečno	01.03.1993. – 31.08.1993.	25% mjesečno		
01.09.1993. – 30.09.1993.	34,2% mjesečno	01.12.1993. – 31.12.1993.	10,5% mjesečno	01.09.1993. – 30.09.1993.	28,5% mjesečno		
01.10.1993. – 07.10.1993.	25,2% mjesečno	01.01.1994. – 31.01.1994.	178,84% godišnje	01.10.1993. – 07.10.1993.	21% mjesečno		
08.10.1993. – 21.10.1993.	3,6% mjesečno	01.02.1994. – 28.02.1994.	211,22% godišnje	08.10.1993. – 30.11.1993.	3% mjesečno		
22.10.1993. – 30.11.1993.	9% mjesečno	01.03.1994. – 10.03.1994.	46,40% godišnje	01.12.1993. – 31.12.1993.	2,5% mjesečno		
01.12.1993. – 31.12.1993.	8,5% mjesečno	11.03.1994. – 31.03.1994.	46,12% godišnje	01.01.1994. – 31.01.1994.	13,75% godišnje		
01.01.1994. – 31.01.1994.	124,26% godišnje	01.04.1994. – 30.06.1994.	36% godišnje	01.02.1994. – 28.02.1994.	15,33% godišnje		
01.02.1994. – 03.02.1994.	144,53% godišnje	01.07.1994. – 31.12.1994.	30% godišnje	01.03.1994. – 03.05.1994.	11% godišnje		
04.02.1994. – 28.02.1994.	56,59% godišnje	Zatezna kamata na porez, prirez, doprinos i druge javne prihode*		Zatezna kamata na carine i druge uvozne pristojbe*	04.05.1994. – 30.06.1994.	9,5% godišnje	
01.03.1994. – 10.03.1994.	47,98% godišnje				01.07.1994. – 31.07.1996.	8,5% godišnje	
11.03.1994. – 31.03.1994.	47,18% godišnje	01.01.1995. – 28.03.1995.	30% godišnje	01.01.1995. – 07.05.1996.	30% godišnje	01.08.1996. – 11.03.1997.	6,5% godišnje
01.04.1994. – 30.06.1994.	30% godišnje	29.03.1995. – 07.05.1996.	24% godišnje	08.05.1996. – 30.06.2002.	18% godišnje	12.03.1997. – 23. 03.1999.	5,9% godišnje
01.07.1994. – 07.05.1996.	22% godišnje	08.05.1996. – 30.06.2002.	18% godišnje	01.07.2002. – 31.12.2007.	15% godišnje	24.03.1999. – 10.04.2000.	7,9% godišnje
08.05.1996. – 10.09.1996.	24% godišnje	01.07.2002. – 31.12.2007.	15% godišnje	Kamata na povrat poreza, carina, doprinos i dr.	11.04.2000. – 22.10.2002.	5,9% godišnje	
11.09.1996. – 30.06.2002.	18% godišnje				23.10.2002. – 31.12.2007.	4,5% godišnje	
01.07.2002. – 31.12.2007.	15% godišnje			11.09.1996. – 30.06.2002.	6,5% godišnje		
				01.07.2002. – 31.12.2007.	7,5% godišnje		

Tablica 40. Pregled eskontnih stopa i zatezних kamata u 2008., 2009. i 2010.

Tek. br.	MJESEC/ GODINA	ZATEZNA KAMATA			
		ESKONTNA STOPA HNB U %		Između poduzetnika, državnih tijela i dr.	
		god.	god.	god.	god.
	2008.	-	9,0	17,0	14,0
	2009.		9,0	17,0	14,0
	2010.				
1.	Siječanj	0,7346052	9,0	17,0	14,0
2.	Veljača	0,6632792	9,0	17,0	14,0
3.	Ožujak	0,7346052	9,0	17,0	14,0
4.	Travanj	0,7108243	9,0	17,0	14,0
5.	Svibanj	0,7346052	9,0	17,0	14,0
6.	Lipanj	0,7108243	9,0	17,0	14,0

TELEFONSKI SAVJETI
dokup minuta možete obaviti na tel.
01/4699-760
ili narudžbom putem telefaksa:
46 99 766

4.3. ZAJMOVI, KAMATE I POREZI U 2010.

Kamatne stope se slobodno ugovaraju, ali do visine najviše stope ugovorenih kamata koje proizlaze iz čl. 26. ZOO-a vodeći računa o tome jesu li ugovaratelji trgovci ili građani (vidjeti pregled stopa na prethodnim stranicama izračunane prema visini eskontne stope od 9% godišnje na dan 1. siječnja 2010.). Kad je u pitanju zajmovni odnos poduzetnik ⇔ fizička osoba, treba imati na umu minimum kojeg određuju porezni propisi.

1. Ako zajam daje pravna osoba i obrtnik svojim zaposlenicima, članovima društva ili drugim fizičkim osobama (najviše 14% godišnje), treba ugovoriti minimalno kamatu od 4% godišnje sukladno čl. 14. st. 3. Zakona o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 177/04. i 73/08.) kako ne bi morali obračunati dohodak u naravi i na to platiti porez (prirez i doprinose). Od 1. siječnja kamata je oslobođena PDV-a (prema čl. 11.a st. 1.c) Zakona o PDV-u (Nar. nov. br. 47/95.do 94/09.).

2. Na kamate (osim zatezних do visine zakonske zatezne kamate) koje s temelja danih zajmova međusobno zaračunavaju trgovačka društva ili obrtnici, NE obračunava se PDV. (oslobođeno prema čl. 11.a st. 1.c) Zakona o PDV-u. No, za obračun kamata

(ako su ugovorene) zajmodavac treba ispostaviti račun R-1 ili R-2. Navedeno proizlazi iz čl. 105. Pravilnika o PDV-u (Nar. nov., br. 149/09.).

3. Ako fizičke osobe daju zajam pravnoj osobi, primjenjuje se također odredba čl. 26. ZOO-a i najviša stopa kamata u visini od 14% godišnje (na bazi eskontne stope od 9%).

No, prilikom isplata kamata ovim zajmodavcima trgovačko društvo će morati obračunati i obustaviti porez na dohodak od kamata po odbitku po stopi od 35% i odgovarajući prirez (čl. 30. st. 3. Zakona u vezi sa čl. 51. st. 2. Zakona o porezu na dohodak) te posebni porez. Ali, zajmovi se mogu od strane fizičkih osoba davati i beskamratno. Ako je obveznik PDV-a, tada mora izdati račun R-2 za kamate te navesti da su oslobođene PDV-a (prema čl. 11a. st.1.c) Zakona o PDV-u.

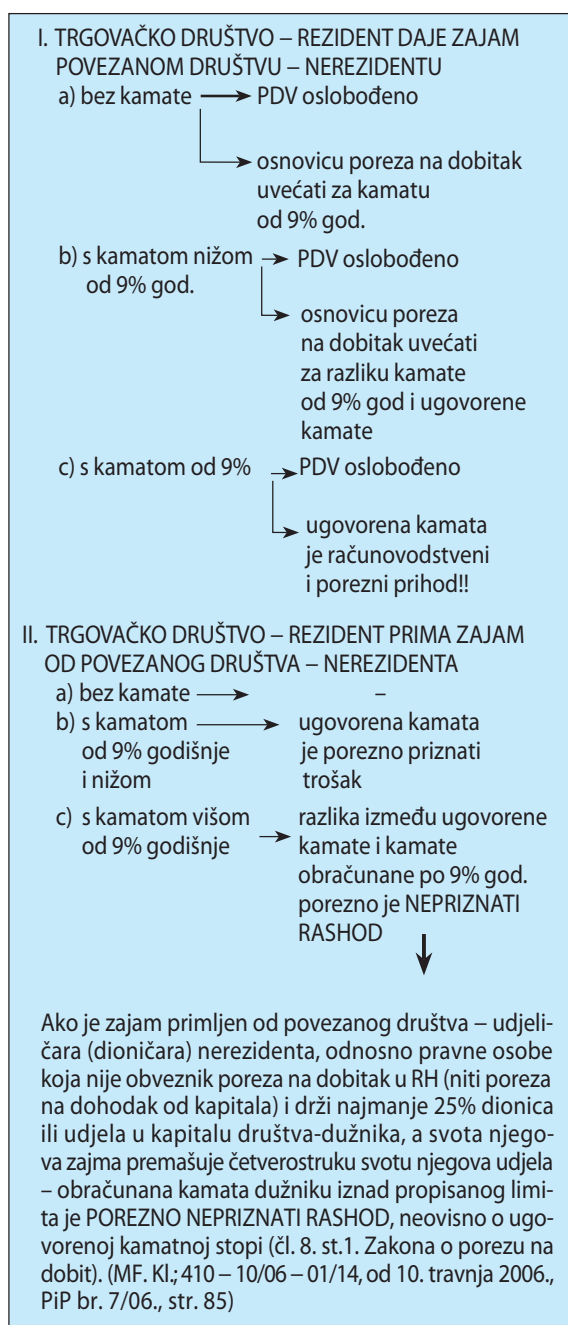
4. Kamate koje plaćaju domaći poduzetnici inozemnim nebankarskim pravnim osobama (osim za kamate za nabavu opreme ili nabave dobara na robni kredit, te kamata koje se plaćaju inozemnim bankama ili drugim financijskim institucijama), pri plaćanju tih kamata obračunava se i plaća porez po odbitku od 15% iz svote kamate (čl. 31. Zakona o porezu na dobit - Nar. nov., br. 177/04. do 146/08.), osim ako je u primjeni međunarodni ugovor kad se postupa prema njemu. Za to domaći isplatiatelj treba osigurati propisanu potvrdu (v. Pravilnik o porezu na dobit - Nar. nov., br. 95/05., 133/07., 156/08. i 146/09.). Detaljnije o tome u RRiF-u br. 7/06., str. 16., br. 9/06., str. 94. i br. 1/09.

Ako se pak kamate isplaćuju inozemnim fizičkim osobama koje su dale zajmove našim poduzetnicima, porez na dohodak od kamata po odbitku obračunava se uz uvažavanje odredbi ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja ako se primjenjuje (vidi pregled ugovora u ovom broju časopisa RRiF – STRUČNE OBAVIJESTI). U svim navedenim kombinacijama pod ovom točkom kamata koja se isplaćuje ne podliježe oporezivanju PDV-om.

5. Kamate koje su ostvarene u poslovnim bankama, štedionicama i štedno-kreditnim zadrugama na kunsku i deviznu štednju, na pologe (po viđenju i oročene) na žiro, tekućem ili deviznom računu građana, ne smatraju se dohotkom (čl. 9. st. 1. Zakona o porezu na dohodak).

6. Zatezne kamate između povezanih osoba za dužnika su porezno NEPRIZNATI rashod prema čl. 7. st. 1. t. 9. Zakona o porezu na dobit, neovisno o tome je li ih zaračunalo tuzemno ili inozemno povezano društvo (vjerovnik) i neovisno o tome po kojoj je stopi zatezna kamata obračunana.

7. Kamate na zajmove između povezanih osoba, sukladno čl. 14. Zakona o porezu na dobit i čl. 37. Pravilnika o porezu na dobit, odnose se na zajmove između rezidenta i nerezidenta. Pritom razlikujemo:

Napomena:

O računovodstvenom i poreznom položaju kamata smo pisali u časopisu RRiF br. 12/08., str. 23. i 3/09., str 82.

5. DEVIZNO POSLOVANJE¹

Poslovanje stranom gotovinom i kunkskom gotovinom i čekovima u odnosima između deviznog rezidenta i nerezidenta uređeno je sljedećim aktima:

- Zakon o deviznom poslovanju (Nar. nov., br. 96/03., 140/05., 132/06., 92/09. i 153/09. - Uredba)
- Odluka o načinu i uvjetima pod kojima rezidenti u poslovanju s nerezidentima mogu primiti naplatu ili izvršiti plaćanje u gotovini u kunama, stranoj gotovini i čekovima (Nar. nov., br. 54/06. i 132/07.)
- Zakonom o sprječavanju pranja novca (Nar. nov., br.87/08.)

KONTROLING
sastavni dio praktične
poslovne ekonomije i
računovodstva

Narudžbenica na kraju časopisa

¹ Zadnji broj Narodnih novina koji je uključen u ovaj pregled je br. 153/09.

5.1. STRANA GOTOVINA I ČEKOVI I KUNSKA GOTOVINA

5.1.1. Naplata

Pri izvozu robe odnosno usluga, od 1. siječnja 2010. prema Zakonu o deviznom poslovanju ne postoje ograničenja u svoti naplate stranom gotovinom u odnosima između deviznih rezidenata i deviznim nerezidentima.

No, prema Zakonu o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (Nar. nov., br. 87/08.),

svota pojedine naplate ili više povezanih naplata ne smije biti veća od 15.000,00 eura, odnosno odgovarajuće protuvrijednosti druge valute odnosno 105.000,00 kn. Jedna transakcija može biti pojedinačna ili se može obavljati u više međusobno povezanih gotovinskih transakcija koje ukupno prelaze navedene svote.

Naplaćenu stranu gotovina treba u roku od tri radna dana od dana naplate položiti na račun u banku ili prodati je banci.

Tablica 41. Naplata robe i usluga

Opis	Svota	Dokazi
Izvoz robe, odnosno usluga	Bez ograničenja u svoti strane gotovine.	Jedinstvena carinska deklaracija (dalje: JCD) za robu, odnosno račun ili ugovor za uslugu. Predračun, ako je plaćanje/naplata unaprijed.
	Naplata u kunama je slobodna.	Nisu propisani.
Ugostiteljsko – turističke usluge: Noćenje Pansion Polupansion Prijevoz	Bez ograničenja. <i>Pretpostavke: Registrirani rezidenti ili njihovi posrednici Dokumentacija na temelju koje se naplata strana gotovina mora se držati odvojeno. Pri prodaji putničkih i robnih isprava mora biti riječ o neposrednoj prodaji ili prodaji preko turističkih agencija za račun nerezidenta.</i>	—

5.1.2. Plaćanje

Pri uvozu robe i usluga, od 1. siječnja 2010. prema Zakonu o deviznom poslovanju ne postoje ograničenja u svoti plaćanja stranom gotovinom u odnosima između deviznih rezidenata i deviznih nerezidentima.

Tablica 42. Plaćanje pri uvozu robe i usluga

Opis	Svota	Dokazi
Uvoz robe, odnosno usluga	Bez ograničenja u svoti plaćanja.	JCD za robu, odnosno račun ili ugovor za uslugu.
	Nema ograničenja u svoti za kunsko plaćanje.	Nisu propisani.

Iako ne postoje ograničenja u svoti plaćanja u stranoj gotovini, pri plaćanju u stranoj gotovini treba provesti odgovarajuće postupke:

1. Nabaviti predračun za robu i/ili usluge
2. Podići, uz prilaganje predračuna, stranu gotovinu u poslovnoj banci (s deviznog računa ili je kupiti)
3. U roku 60 dana od dana podizanja gotovine poslovnoj banci treba predočiti dokaze da su novci iskorišteni za plaćanje primljene isporuke ili vratiti ih poslovnoj banci.

Promet stranom gotovinom dopušten je samo ako nije u suprotnosti s odredbama propisa kojim se uređuje oporezivanje dohotka.

NOVO

RRiF-ov RAČUNSKI PLAN ZA PODUZETNIKE

NOVO

Osigurajte svoj primjerak kontnog plana koji se u praksi najviše koristi. Novo XIII. izdanje 2010. usklađeno je s poreznim i računovodstvenim propisima (MSFI).

Cijena: 60,00 kn, a s CD-om 80,00 kn

Narudžbenica na kraju časopisa

5. 2. DEVIZNA BLAGAJNA

Tablica 43. Pravila devizne blagajne

Potrebe	Namjena	Svota prosječnog dnevnog blagajničkog maksimuma
Službeni put	Troškovi u vezi sa službenim putom.	<ul style="list-style-type: none"> Do 1.500,00 eura, bez odobrenja HNB-a.
<ul style="list-style-type: none"> Usluge u međunarodnom robnom i putničkom prometu. Usluge pružanja hitne medicinske pomoći. 	Troškovi u vezi s prijevozom sredstava i robe.	<ul style="list-style-type: none"> Preko 1.500,00 eura na temelju odobrenja HNB-a na temelju opravdanog zahtjeva.
<ul style="list-style-type: none"> Ugostiteljsko – turističke usluge (noćenje, pansion, polupansion, prijevoz). Usluge zračnih i morskih luka, marina, pristaništa, autocesta, usluge opskrbe stranih zrakoplova i brodova gorivom i mazivom i drugom potrošnom robom. Prodaja robe s carinskog skladišta tipa D, putničkih i robnih vozniha isprava. 	Za vraćanje ostatka novca kupcu.	<ul style="list-style-type: none"> Do 3.000,00 eura, bez odobrenja HNB-a. Preko 3.000,00 eura na temelju odobrenja HNB-a na temelju opravdanog zahtjeva.

Prosječni dnevni blagajnički maksimum utvrđuje se tako da se zbroje dnevna stanja tijekom tromjesečja i dobiveni zbroj podijeli s brojem dana toga tromjesečja.

5. 3. UNOŠENJE I IZNOŠENJE STRANE GOTOVINE I ČEKOVA I KUNA

Za unošenje i iznošenje strane gotovine i kuna od 1. siječnja 2010. ne postoje ograničenja u svoti unošenja i iznošenja.

Fizička osoba dužna je pri prelasku državne granice prijaviti cariniku svaki prijenos gotovine i čekova preko 10.000,00 eura ili odgovarajuće kunske protuvrijednosti.

5. 4. ČLANCI I PROPISI IZ PODRUČJA DEVIZNOG POSLOVANJA

- Devizni rezidenti nisu uvijek i porezni rezidenti. (RRiF br. 11/07., str. 71.)
- Neke rezidentne i nerezidentne fizičke osobe nemaju sva ograničenja u deviznom poslovanju kao „obične“ rezidentne i nerezidentne fizičke osobe. (RRiF br. 11/07., 107.)
- Kreditni poslovi (RRiF br. 2/08., str. 175.):
  - Kreditom se prema deviznim propisima ne smatra samo kredit prema odredbama Zakona o obveznim odnosima (Nar. nov., br. 35/05. i 41/08.)
  - Kredit s rokom dospjeća do godine dana može se odobriti samo određenim osobama
  - Samo neke osobe o kreditnim poslovima izvještavaju HNB
- Naplata kupoprodaje nekretnine koja se nalazi u Republici Hrvatskoj može se naplatiti samo u kunama (Odluka o plaćanju i naplati u stranim sredstvima plaćanja, Nar. nov., br. 111/05., toč. VII. i VII.)
- Plaćanja koja su posljedica obračunskih oblika namire (cesija, asignacija, preuzimanje duga i dr.) nisu dopuštena u svim okolnostima (RRiF 12/07., str. 128.)
- Za otvaranje računa u inozemstvu rezidenti trebaju odobrenje HNB-a (RRiF 12/06., str. 191.)

- Samo u nekim okolnostima se mogu u Republici Hrvatskoj otvoriti posebni računi za devizno poslovanje (tzv. agencijski računi). (Uputa za provedbu Odluke o uvjetima i načinu obavljanja platnog prometa s inozemstvom, Nar. nov., br. 136/05. do 132/07. i 4/08. – isprav., toč. 62do 73)
- Rezidentne osobe za poslovanje s nerezidentnim osobama vode se nadzorne knjige. (RRiF br. 11/06., str. 130.)
- Ne postoje ograničenja u gotovinskim svotama plaćanja i naplate u poslovima deviznih rezidenata s deviznim nerezidentima (RRiF br. 1/10.)

6. GODIŠNJE AMORTIZACIJSKE STOPE ZA DUGOTRAJNU IMOVINU

Sukladno čl. 12. Zakona o porezu na dobit, amortizacija dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine priznaje se pravnim i fizičkim osobama (dohodašima) kao rashod u svoti obračunanoj na trošak nabave po linearnoj metodi primjenom godišnjih amortizacijskih stopa.

Pritom se dugotrajnom materijalnom i nematerijalnom imovinom smatraju stvari i prava čiji je pojedinačni trošak nabave veći od 2.000,00 kn i vijek trajanja dulji od godinu dana.

Godišnje amortizacijske stope mogu se podvostručiti i porezno su priznati rashod, no ako porezni obveznik obračunava amortizaciju u svoti nižoj od porezno dopustive, tako obračunana amortizacija smatra se također porezno priznatim rashodom.

Obnova pretplate na RRiF-ove časopise je u tijeku. Ako niste primili ponudu, javite se na 01/46 99 760 ili www.rrif.hr.